

Primljen 18. 07. 2004.
Prihvaćen 10. 11. 2004.

PRIKAZ UDŽBENIKA *DIP IN 2*

Marija Andraka

Učiteljska akademija, Zagreb

Biserka Džeba, Maja Mardešić: *Dip in 2*, Školska knjiga, Zagreb, 2004.

Udžbenik engleskog jezika *Dip in 2* nastavak je udžbenika *Dip in 1* i namijenjen je drugoj godini učenja engleskog kao stranog jezika u hrvatskim osnovnim školama.

Nastavni materijal obuhvaća udžbenik (111 str.), vježbenicu (107 str.) i priručnik za učitelje (79 str.).

Udžbenik i vježbenica sadrže jednu uvodnu i četiri glavne cjeline (ukupno 25 lekcija). Uvodna cjelina, koja ima motivirajući naslov *English is Easy*, omogućuje ponavljanje nekih sadržaja obrađenih u prvom razredu i učenike polako uvodi u sadržaje druge godine učenja engleskog jezika. Ovdje se prvi put pojavljuje engleska abeceda što je svakako prikladnije nego u prvoj godini učenja jer su učenici sada već svladali osnove čitanja i pisanja u materinskome jeziku. Na kraju svake cjeline pronaći ćemo dodatak za ponavljanje (*Sum up*), a tu je još i dodatak s prigodnim materijalima uz Božić i Uskrs na kraju vježbenice. Vrlo koristan popis riječi (koje se obrađuju u određenim cjelinama s prijevodom na hrvatski jezik) na kraju udžbenika učenicima može poslužiti kao podsjetnik prilikom ponavljanja i utvrđivanja te ih postupno naučiti korištenju dvojezičnih rječnika i razvijanju navike traženja nepoznatih riječi u rječniku kao jednog od prvih koraka u samostalnom učenju.

Iako je težište još uvijek na razvijanju vještine slušanja i govorenja, autorice su posvetile pozornost razvijanju svih četiriju jezičnih vještina i pripremile materijale prikladne za slušanje i čitanje, vježbanje govora i pisanja.

Udžbenik obuhvaća dijaloge, pjesmice i igre koji se dalje razrađuju i uvježbavaju u vježbenici. Bogato je ilustriran, a ilustracije prate tekst i pomažu njegovu boljem razumijevanju. Informacije su jasne kao i upute za rješavanje zadataka.

Teme su svježje, originalne i bliske djeci (moja obitelj, brojevi do 20, boje, školski pribor, životinja, hrana, moje tijelo, itd.), a gramatičke strukture (*I've got...*, *How many...? Have you got...? I'm drawing...*, itd.) pojavljuju se unutar ovih djeci bliskih tema. I teme i strukture slijede okvirni plan i program za engleski jezik u drugom razredu osnovne škole i gdje god je to moguće povezuju se sa sadržajima iz drugih školskih predmeta.

Glavni likovi koji nas vode kroz udžbenik su članovi obitelji *Click*, naslikani i na naslovnici udžbenika - djevojčica *Tracy*, njezin brat *Luke* te njihovi roditelji *Greta* i *Mick*. Naravno tu je i njihov kućni ljubimac - mačak *Kiki*. Smještanjem likova u neočekivane situacije izbjegava se monotonija i predvidive neuvjerljive situacije. Tako na primjer *Mick*, koji je po zanimanju fotograf, dobiva posao u Africi pa cijela obitelj kreće na put. Time

dobivamo priliku da naši likovi na spontan i uvjerljiv način upoznaju novi kontinent, ljude i životinje koje tamo žive. Pojedinci i međuljudski odnosi prikazani su na pozitivan način, a učenici se potiču na razvijanje prijateljstva, tolerancije i kulture ponašanja (na primjer prijateljstvo između engleske djece i dječaka *Tobyja* u Africi). I kroz ilustracije se njeguje prihvaćanje različitosti i otvorenost prema svim svjetskim nacijama i kulturama.

Dijalozi su najčešće smješteni u konkretne i zamislive svakodnevne situacije i njeguje se uporaba jezika kakva se može naći u svakodnevnom životu. Dio pjesama posebno je pisan i uglazbljen za potrebe udžbenika, a neke od njih su tradicionalne pjesmice preuzete iz anglosaksonske kulture ili se radi o autorskim pjesmicama (*Twinkle, twinkle..*). Tako se postigla ravnoteža između tradicionalnih, izvornih materijala i onih napravljenih za svrhu svladavanja određenih jezičnih struktura. Ilustracije su vedre, razumljive djeci i jasno prate tekst koji se nalazi u udžbeniku. Ipak, smatram da se za drugu godinu učenja već moglo posegnuti i za nekom izvornom pričom za djecu i obraditi je i prilagoditi uzrastu i jezičnoj kompetenciji učenika.

Vrlo je koristan element svake lekcije *Remember* - u kojem se izdvaja određena gramatička struktura, izraz ili riječi obrađene u toj lekciji, a učenici bi ih svakako trebali upamtiti.

Vježbenica, iako nešto manje šarena od udžbenika, također je likovno atraktivno riješena i izgledom će sigurno privući i motivirati učenike na rad. Vježbe svojim sadržajem prate cjeline iz udžbenika i na njih se nadovezuju. Zadatci nisu odviše zahtjevni, ali ni prejednostavni, a najčešće su tako zamišljeni da potiču samostalnost, kreativnost i osobnost. Naći ćemo ovdje zadatke povezivanja, nadopunjavanja, pitanja na koja treba odgovoriti ali i pitanja koja učenici trebaju postaviti, zadatke višestrukog izbora i klasifikacije. Raznovrsni su i nešto su više orijentirani na čitanje, pisanje i crtanje, što je i razumljivo jer su predviđeni za individualni rad, utvrđivanje i ponavljanje gradiva obrađenog u udžbeniku.

Vježbe usmjerene na rječnik svježe su i zanimljive, gramatičke strukture uvijek se uvježbavaju u kontekstu a svaki zadatak ima jasan cilj. Osim toga, učenici će gotovo u svakom zadatku proizvesti određeni «opipljivi» rezultat. Nekad će to biti crtež ili riješena križaljka, a katkad odgovor na pitanje ili rješenje problema.

Priručnik za učitelje u uvodnom dijelu sadrži prijedlog izvedbenog plana iz engleskog jezika a tu je i kratki opis udžbenika i svih njegovih dijelova (udžbenik, vježbenica, kasete, nastavne kartice i priručnik za učitelje/ice). Autorice također navode osnovne ciljeve koje treba imati na umu pri uporabi udžbenika, a koji su na ovome stupnju još uvijek prije svega afektivni i motivacijski. Stvaranjem pozitivnog ozračja u učionici dobit ćemo učenike koji uče sa zadovoljstvom pa ni uspjeh neće izostati.

Glavni dio detaljno prikazuje pojedine nastavne jedinice, korak po korak slijedeći udžbenik i vježbenicu, ali dajući i dodatne sugestije i prijedloge za uvježbavanje i ponavljanje jezičnih struktura koje učenici trebaju usvojiti. Stalno se ističu osnovni ciljevi udžbenika da treba razvijati pozitivan odnos prema jeziku koji učimo, da se novi sadržaji nadovezuju na one koji su učenicima već poznati te da učenje engleskog jezika treba proteći u što opuštenijoj atmosferi, bez nepotrebnog stresa. Svakoj cjelini prethodi kratki uvod koji sadrži glavne podatke o priči i jezičnim elementima što će se u njoj pojaviti. Autorice vrlo dobro osjećaju bilo razreda i u svakom trenutku, za svaku uputu koju daju, postoji logično

objašnjenje. I ovdje, kao i u udžbeniku za početno učenje (*Dip in 1*), nalazimo vrlo korisne napomene koje prate neke lekcije (*Note*) koje autorice uključuju kada to smatraju prikladnim. Oni sadrže vrlo konkretne savjete, kao na primjer: u drugoj lekciji uvodne cjeline podsjetnik za učitelje/ice kako je još rano za uvođenje *spellinga* iako se ovdje uvodi cijela engleska abeceda. Također, na više mjesta u priručniku možemo naći savjete o tome kako jednostavno objasniti neke gramatičke strukture (na primjer, kratke oblike pomoćnih glagola te jedninu i množinu imenica), a da učenike ne opterećujemo nepotrebnim metajezikom.

Neke od igara čija se uporaba preporuča sastavni su dio udžbenika (*Bingo, Yes/no chairs, Simon says, Who is who, Snakes and ladders*), a druge predstavljaju dodatak uobičajenim jezičnim aktivnostima i spominju se samo u priručniku. Tako učitelj/ica može odlučiti želi li ih upotrijebiti i kada. Većina igara pretpostavlja aktivno uključivanje svih osjetila i puno kretanja u skladu s pristupom *TPR*, a one koje ne uključuju fizičku aktivnost, često su slične učenicima poznatim društvenim igrama pa pretpostavljam da će ih dodatno motivirati.

Teme u udžbeniku *Dip in 2* zanimljive su i bliske učenicima, a sadržaji koji se njihovom obradom mogu usvojiti, vrlo su korisni i jezično aktualni jer ih osposobljavaju za komunikaciju na engleskome jeziku u svakodnevnom životu. Osim što donosi inventivne radne materijale, dopunjuje ih suvremenim metodičkim pristupom koji vodi brigu ne samo o mogućnostima i potrebama učenika i o njihovoj osobnosti, nego i o potrebama učitelja. Zbog svega ovoga vjerujem da obećava mogućnost uistinu uspješne nastave engleskoga jezika s malim učenicima.

